

Opinion:

SKOLENS PRAKTISERING AV
GRATISPRINSIPPET

FORELDREUNDERSØKELSE FOR FUG

APRIL 2023

Prosjektinformasjon

OPPDRAKSGIVER

FUG - Foreldreutvalget for grunnopplæringen

METODE

Undersøkelsen er gjennomført elektronisk (webundersøkelse).

FORMÅL

Kartlegge foreldres oppfatninger om bl.a. samarbeid med skolen og elevenes trivsel i kjølevannet av pandemien

MÅLGRUPPE

Foreldre som har barn i grunnskolen f.o.m. 1.trinn t.o.m. 10. trinn.

GJENNOMFØRING

Datainnsamlingen er gjennomført i mars 2023.

UTVALG

Tilfeldig landsrepresentativt utvalg på 1000 respondenter (n=1001).

Kontaktperson i Opinion

Nora Clausen,
seniorrådgiver/partner

Nora@opinion.no

984 03 047

www.opinion.no

Rettigheter

Alle data, spørreskjema, analyseresultater og rapporter fra prosjektet er oppdragsgivers eiendom.

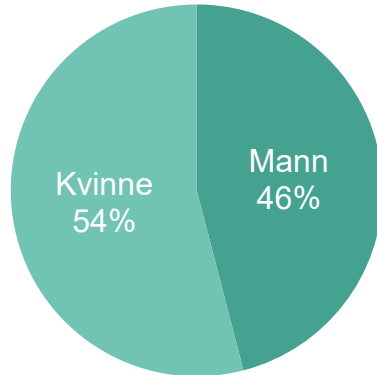
Ved publisering av resultater fra prosjektet, skal Opinion oppgis som kilde.

Dersom det publiseres feilaktige tall eller villedende utdrag fra resultatene, forbeholder Opinion seg rett til å publisere resultater fra undersøkelsen for å gi en korrekt fremstilling.

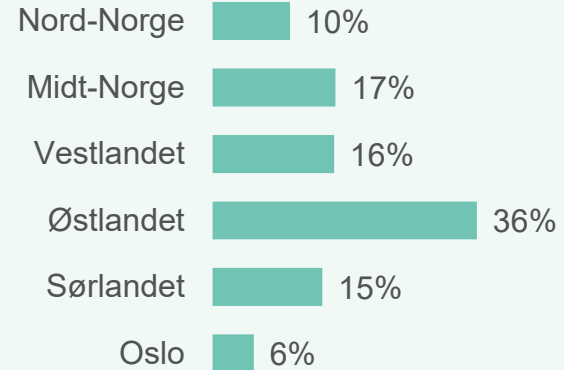

Respondentbakgrunn (n=1001)

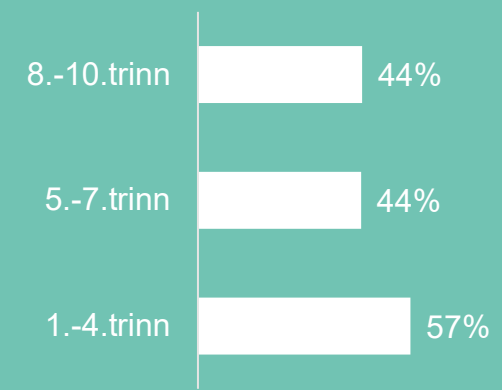
Forelders kjønn

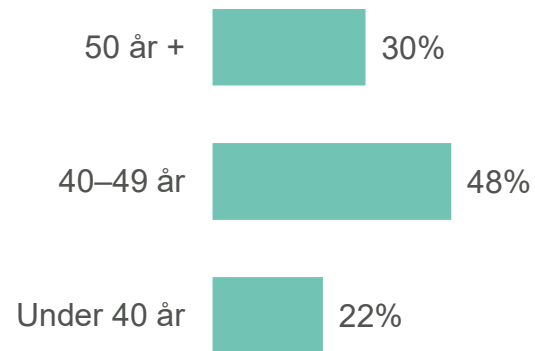
Bosted

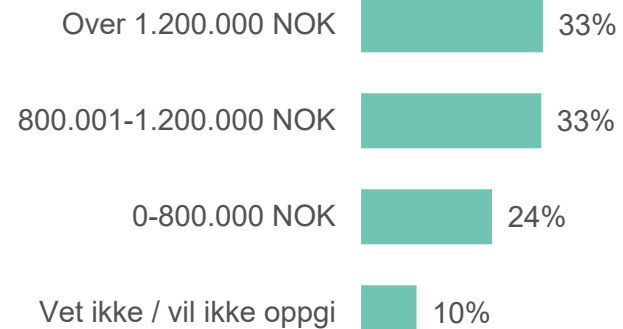
Barnets skoletrinn

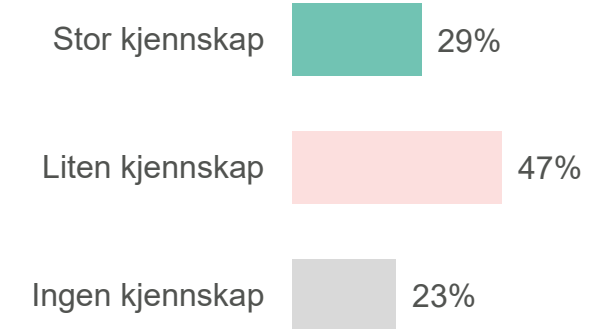
Forelders alder

Husstandens årlige inntekt

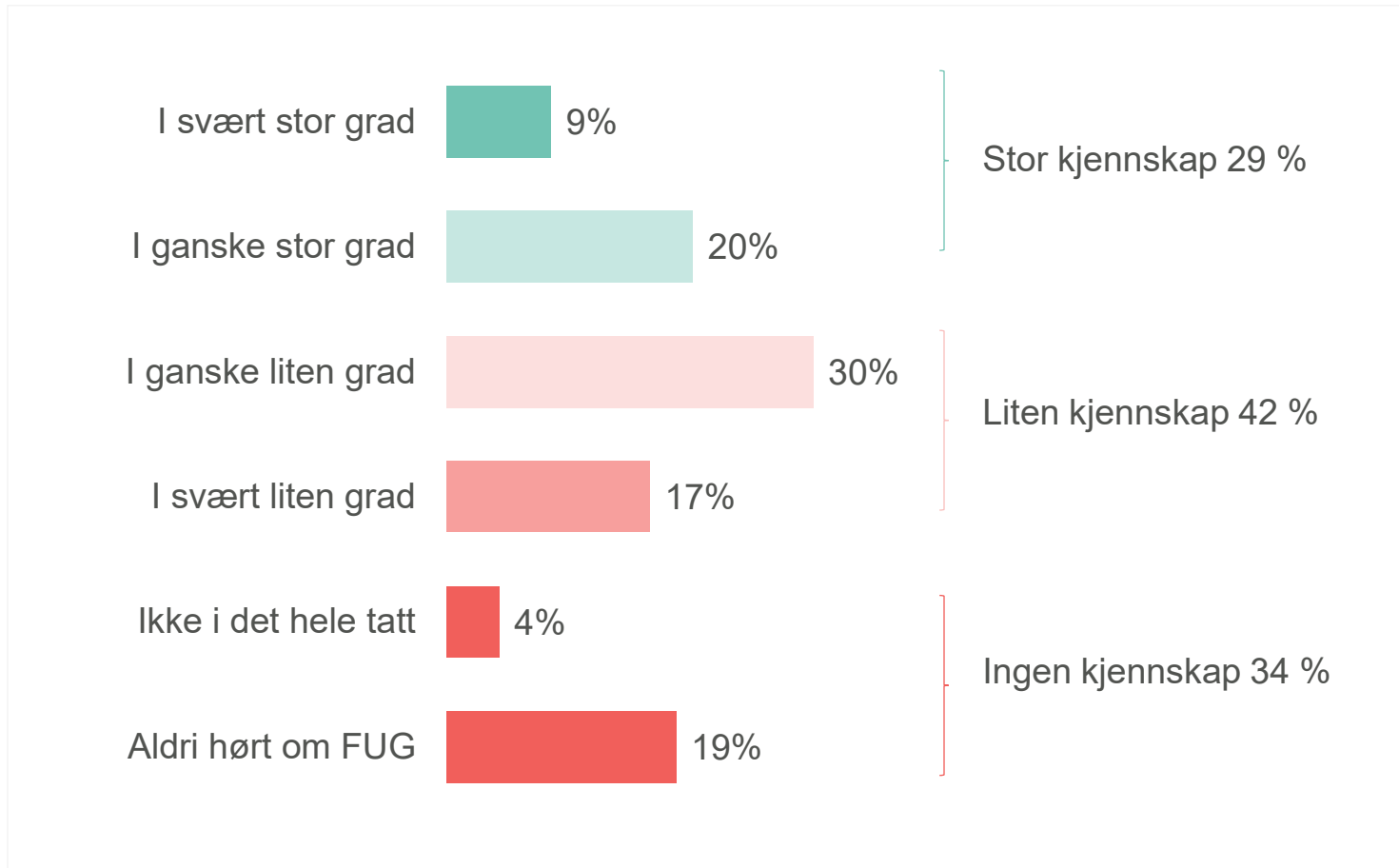

Kjennskap til FUG

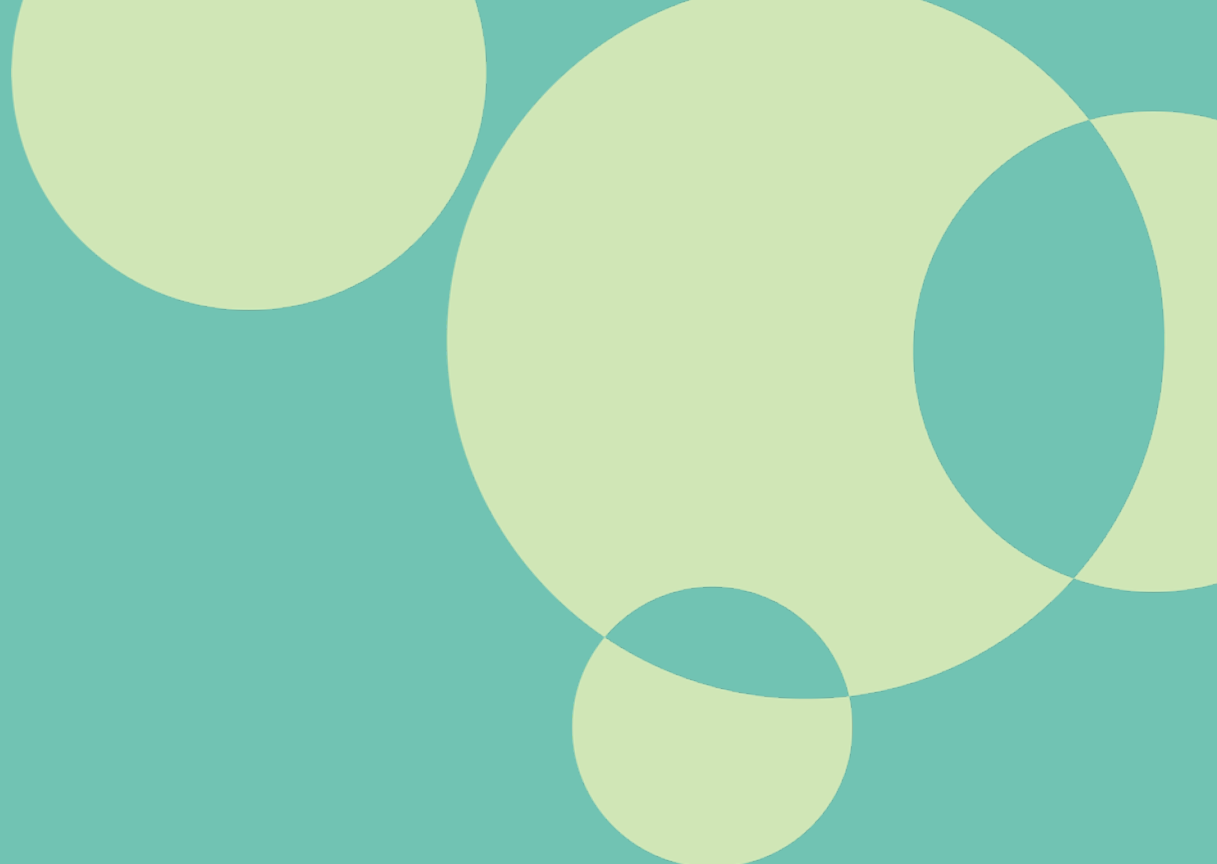
Respondentbakgrunn forts. Kjennskap til FUG

«I hvilken grad kjenner du til hva Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) jobber med?»

- 29 prosent av foreldrene med barn på 1.-10. trinn oppgir at de har stor kjennskap til hva FUG jobber med. 47 prosent har liten kjennskap, mens 23 prosent har ingen kjennskap.

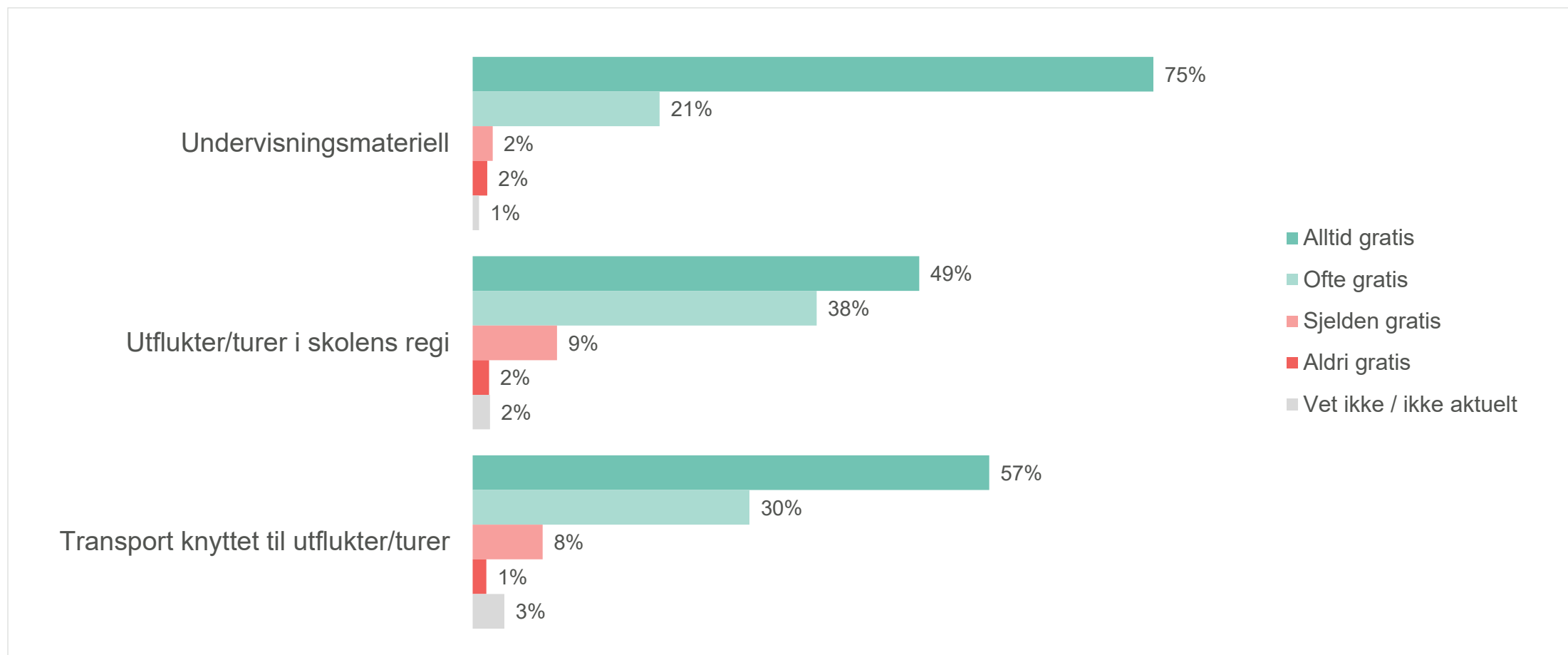

RESULTATER

Skolens praktisering av gratisprinsippet

Undervisningsmaterieell og ekskursjoner er som oftest gratis

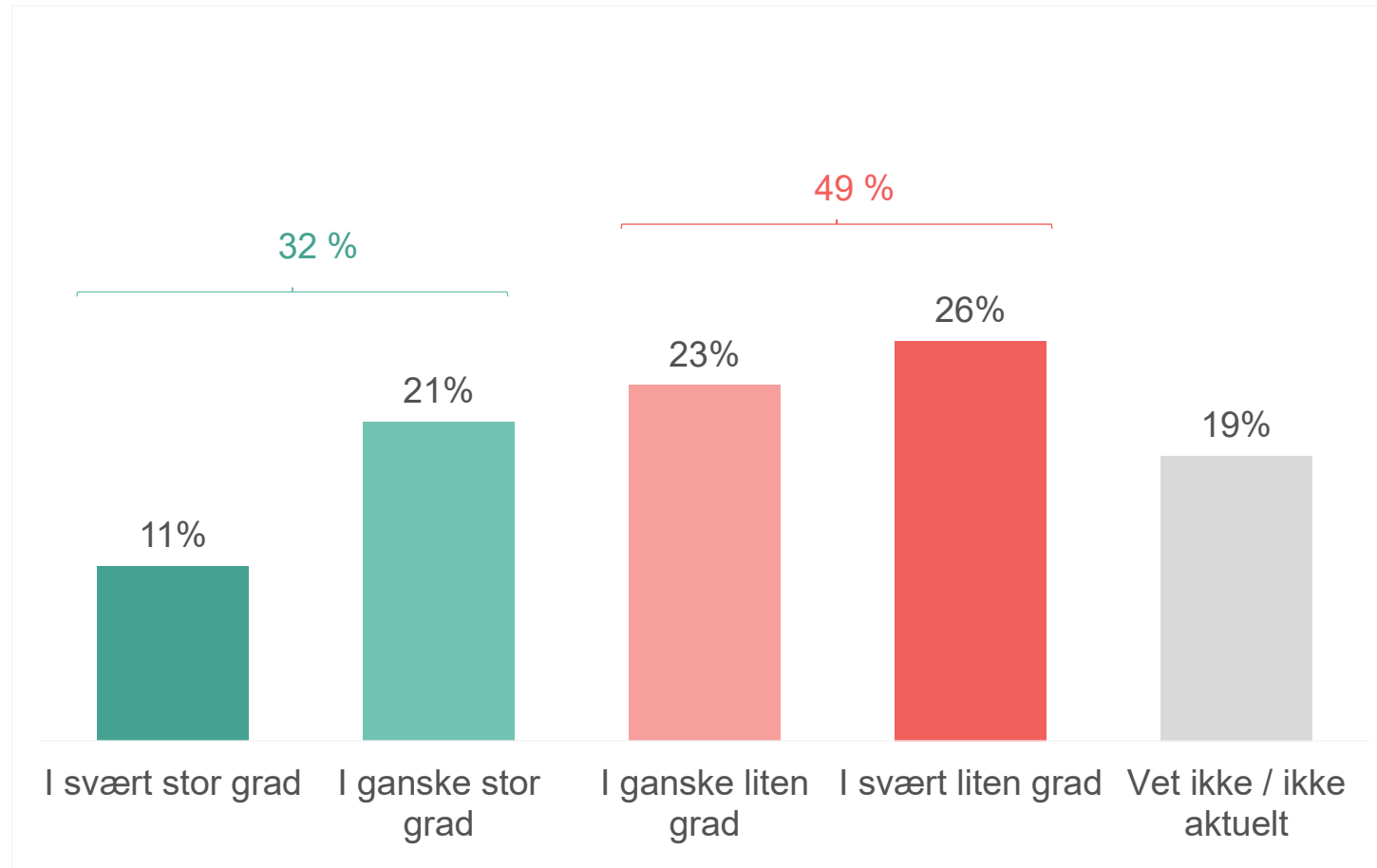
n= 1001

? I hvilken grad opplever du at følgende er gratis i skolen til barnet ditt?

En del skoler tilbyr gratis utlån av utstyr til aktiviteter i skolens regi

- En av tre foreldre (32 %) opplever at skolen i stor grad tilbyr gratis utlån av utstyr til aktiviteter som gjennomføres i skolens regi. Omtrent halvparten (49 %) opplever i liten grad dette. Resten vet ikke (19 %).

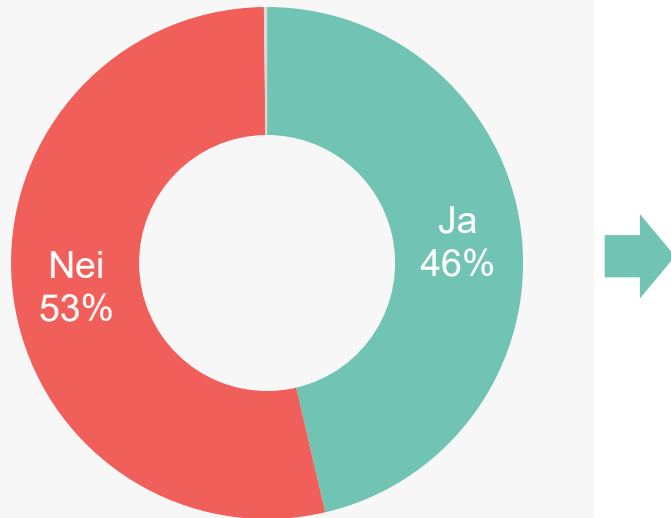
n= 1001

? I hvilken grad tilbyr skolen gratis utlån av utstyr til aktiviteter som gjennomføres i skolens regi?

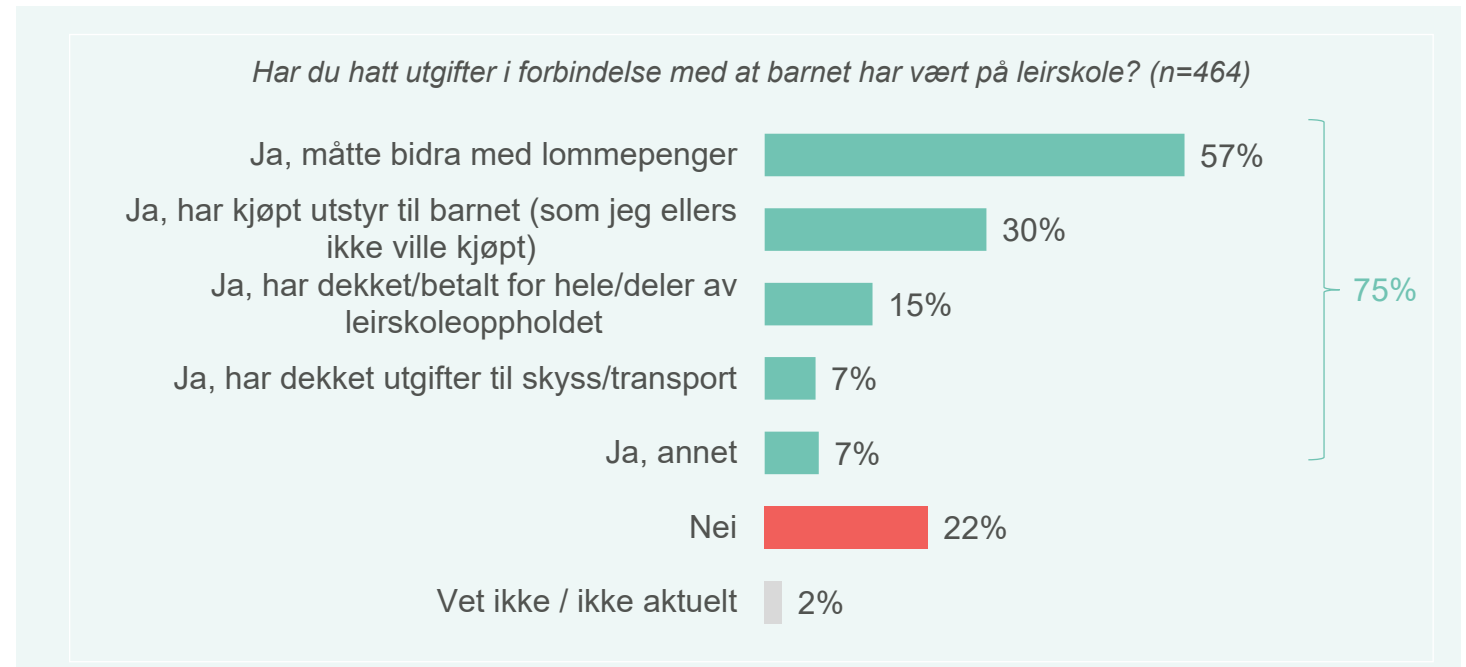

Tre av fire har utgifter i forbindelse med at barnet er på leirskole

Omtrent halvparten av foreldrene oppgir at barnet har vært på leirskole.

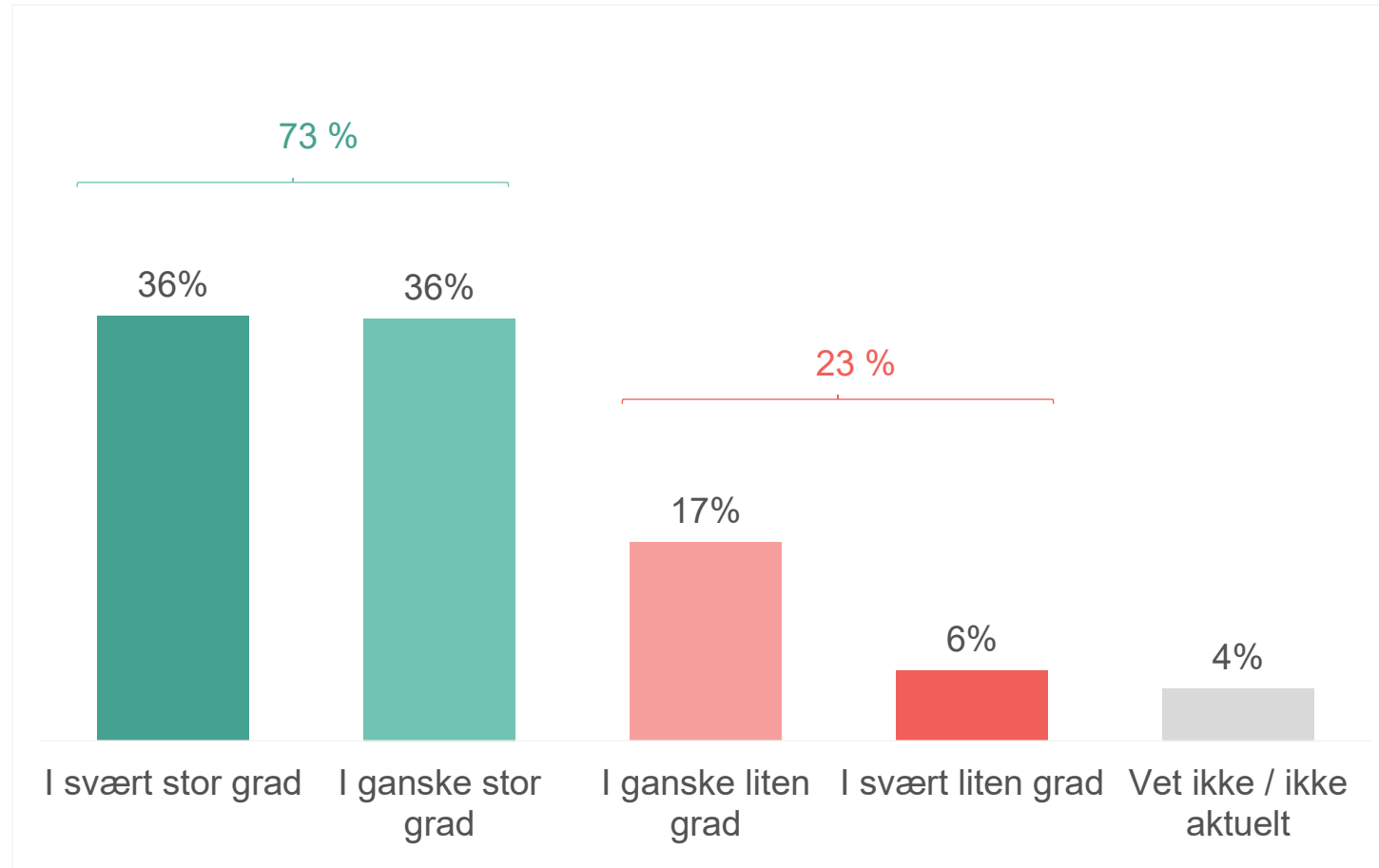

- Tre av fire foreldre (som har hatt barn på leirskole) oppgir at de har hatt utgifter i forbindelse med at barnet var på leirskole (75 %). Kun 22 prosent svarer nei.
- Den vanligste utgiften er lommepenger, som 57 % oppgir, fulgt av kjøp av utstyr (30 %), betaling for oppholdet (15 %), transport (7 %) og/eller annet (7 %).

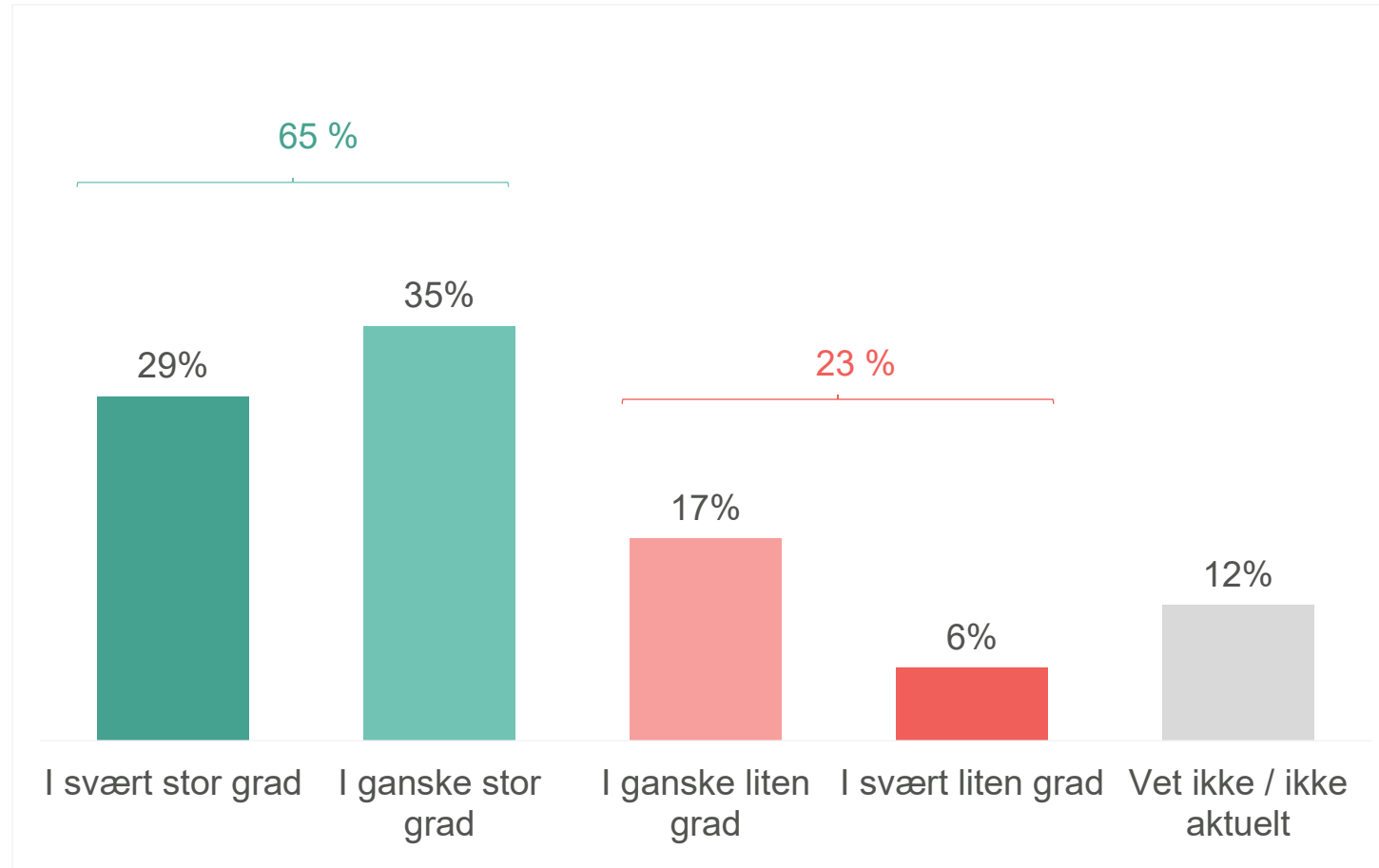

Skolearrangementer er ikke alltid gratis å delta på for barnet

- Tre av fire (73 %) foreldre opplever at skolearrangementer, slik som elevkvelder og avslutninger, i stor grad er gratis å delta på for barnet. En av fire (23 %) opplever i liten grad at slike arrangementer er gratis. Resten (4 %) vet ikke.

Sosiale aktiviteter i regi av FAU er ikke alltid gratis å delta på

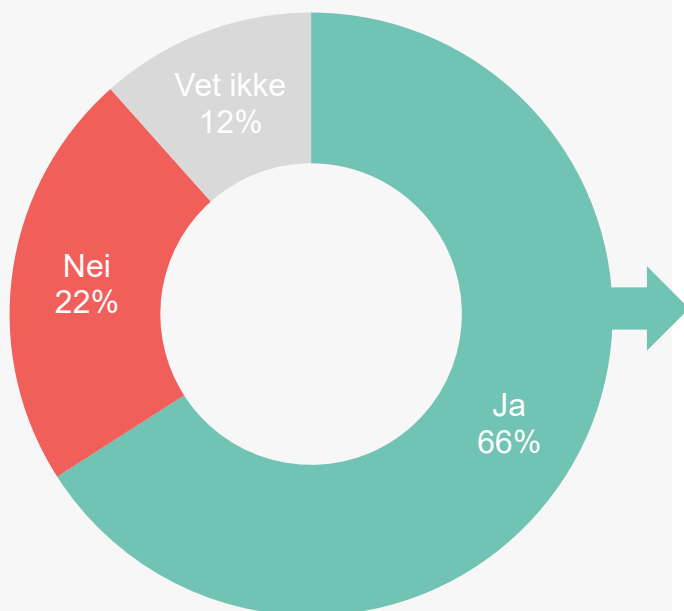

- To av tre foreldre (65 %) opplever at sosiale aktiviteter i regi av FAU eller foreldregruppen på trinnet i stor grad er gratis å delta på for barnet. En av fire (23 %) opplever i liten grad at slike aktiviteter er gratis, mens resten (12 %) vet ikke.

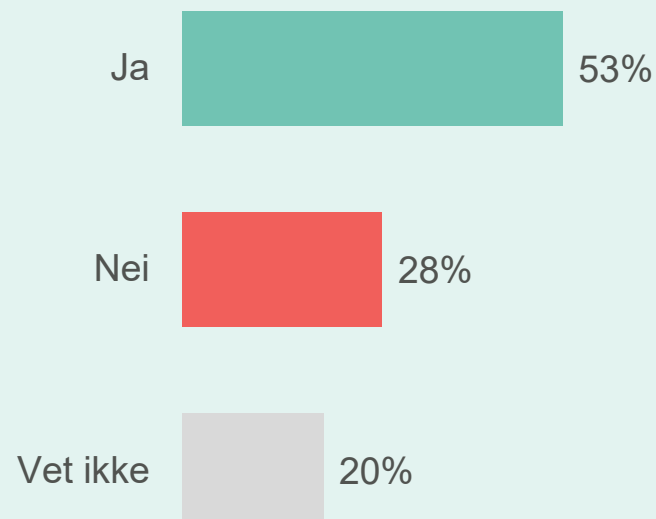

Nesten tre av ti foreldre opplever ikke at bidrag til klassekassen kan gjøres frivillig og anonymt

To av tre foreldre oppgir at barnet har en «klassekasse» (66 %).

Er det lagt til rette for at bidrag til "klassekassen" gis frivillig og anonymt? (n=660)

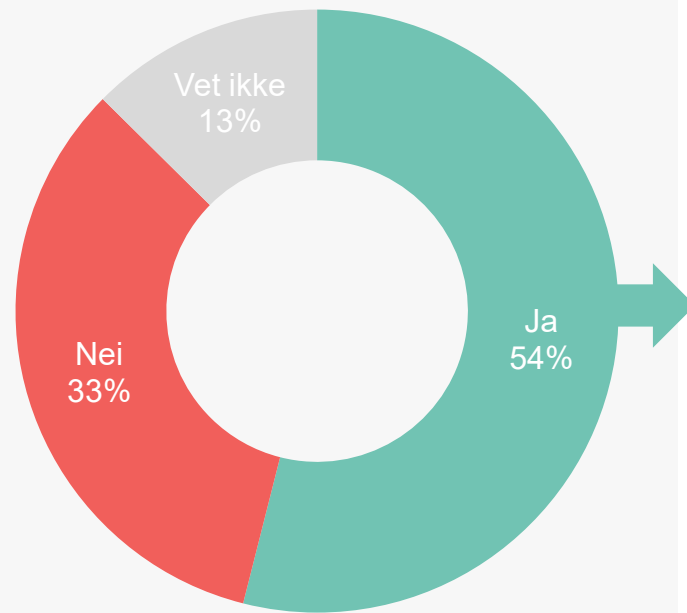

- Halvparten av foreldrene (som har barn med klassekasse) oppgir at det er lagt til rette for at bidrag til "klassekassen" gis frivillig og anonymt. 28 prosent svarer nei på dette, mens 20 prosent vet ikke.

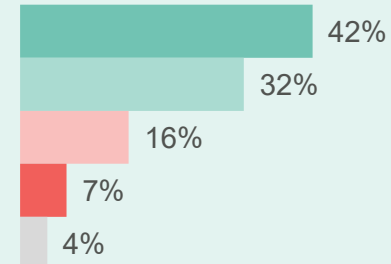
Tre av fire opplever at det er gratis å bidra på dugnad

Halvparten (54 %) sier at det arrangeres dugnader ved skolen.

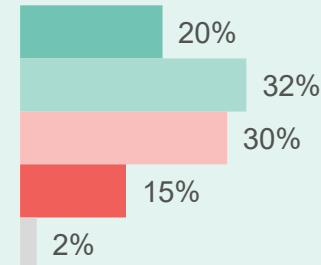

Opplever du at ...

dugnadene er gratis å bidra på for deg som forelder?

det er frivillig å delta på dugnadene?

■ Alltid ■ Ofte ■ Sjelden ■ Aldri ■ Vet ikke / ikke aktuelt

- Blant foreldre som har erfaring med dugnader ved skolen, oppgir tre av fire (74 %) at dette alltid eller ofte er *gratis* å bidra på, mens 22 prosent opplever at det sjelden eller aldri er gratis.
- Videre oppgir 53 prosent at det er alltid eller ofte er *frivillig* å delta på dugnadene, mot 45 prosent som sjelden eller aldri opplever dette.

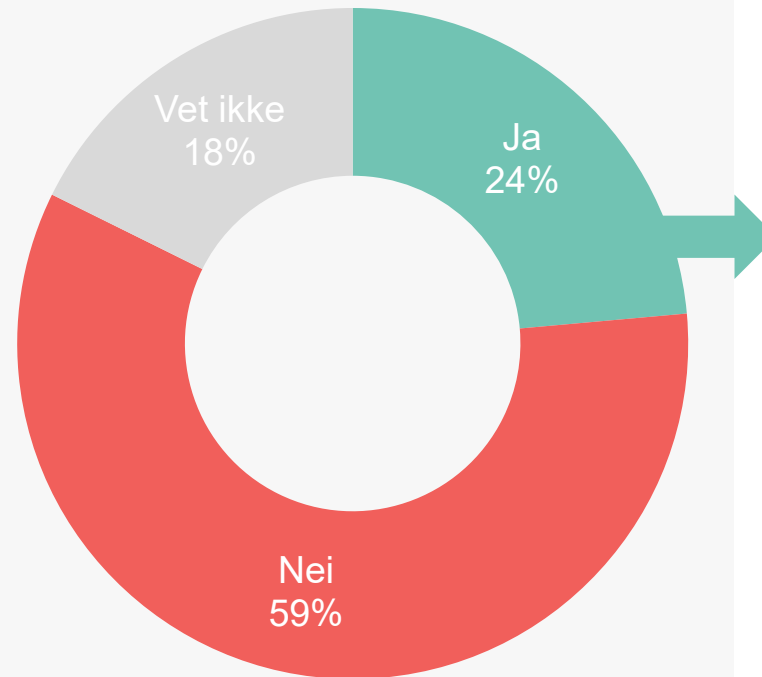

Hver fjerde forelder har opplevd brudd på gratisprinsippet. Mange opplever at det er utfordrende for familiens økonomi.

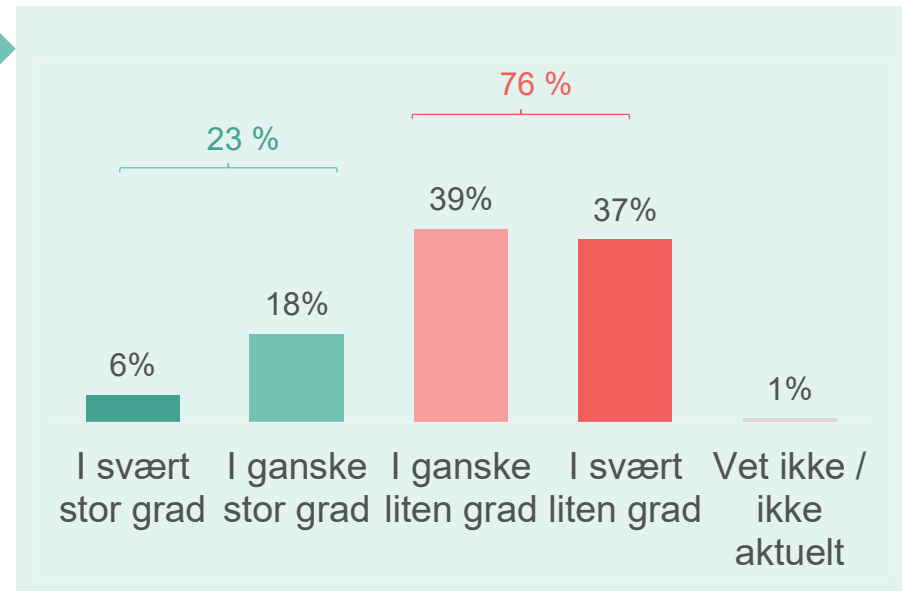

Gratisprinsippet er nedfelt i opplærings-lovens §2-15 og gir elevene rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring. Kommunen kan ikke kreve at elevene eller foreldrene dekker utgifter i forbindelse med grunnskole-opplæringen, for eksempel utgifter til undervisningsmateriell, transport i skoletiden, leirskoleopphold, ekskursjoner eller andre turer som er en del av grunnskoleopplæringen.

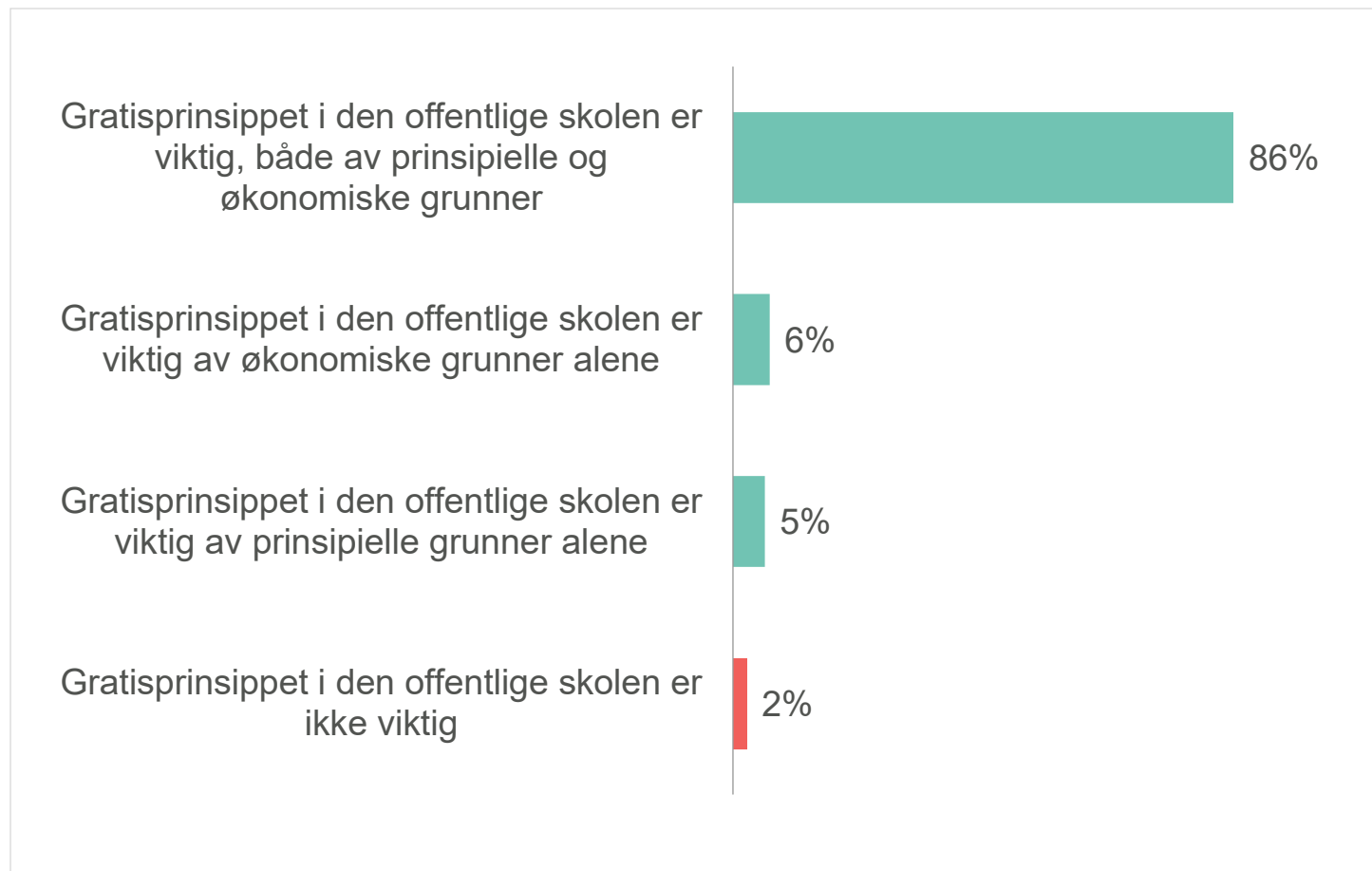
Har du opplevd at skolen har brutt gratisprinsippet?

- En av fire foreldre (24 %) oppgir å ha opplevd at skolen har brutt gratisprinsippet. 59 prosent svarer nei, mens 18 prosent vet ikke.
- En av fire (23 %) **som har opplevd brudd på gratisprinsippet**, oppgir at skolens praksis i stor grad er utfordrende for familiens økonomi.

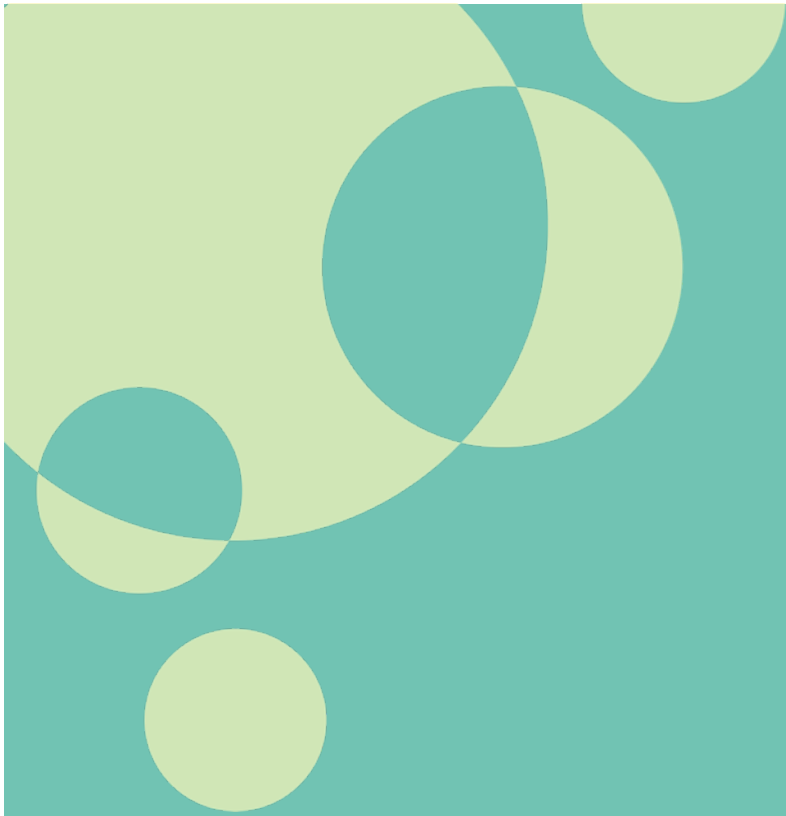

De aller fleste støtter gratisprinsippet både av prinsipielle og økonomiske grunner

- 86 prosent av foreldrene er enig i at gratisprinsippet i den offentlige skolen er viktig, både av prinsipielle og økonomiske grunner.
- Videre oppgir seks prosent at det er viktig av økonomiske grunner alene, mens fem prosent mener det er viktig av prinsipielle grunner alene.
- To prosent synes *ikke* at gratisprinsippet er viktig.

Opinion:

www.opinion.no

hei@opinion.no

[@opinionoslo](https://twitter.com/opinionoslo)